

11 Νοεμβρίου 2011

Διευκρινίσεις ΠΑΣΕΓΕΣ για εκλογή Διοικητικών Συμβουλίων και Αντιπροσώπων

Εξαιρετικά χρήσιμες διευκρινήσεις που απαντούν σε σχετικά ερωτήματα συνεταιριστικών οργανώσεων, περιλαμβάνονται σε επιστολή με θέμα: "Εκλογή Διοικητικών Συμβουλίων στους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς και Αντιπροσώπων σε ΕΑΣ, ΚΕΣΕ, ΚΑΣΟ, ΣΕ προς τις Ενώσεις Αγροτικών Συν/σμών (ΕΑΣ), Κεντρικές Συνεταιριστικές Ενώσεις (ΚΕΣΕ), τις Κοινοπραξίες Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (ΚΑΣΟ)" παρέχει η ΠΑΣΕΓΕΣ σε σχετική εγκύκλιό της.

Αναλυτικά:

Εγκύκλιος

Θέμα: Εκλογή Διοικητικών Συμβουλίων στους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς και Αντιπροσώπων σε ΕΑΣ, ΚΕΣΕ, ΚΑΣΟ, ΣΕ

Σχετικά με ερωτήματα, που μας έχουν τεθεί από πολλούς Πρωτοβάθμιους Συνεταιρισμούς, ΕΑΣ, ΚΑΣΟ, ΚΕΣΕ, μετά τη θέση σε ισχύ του Ν.4015/2011 (ΦΕΚ 210/21.9.2011) «Θεσμικό πλαίσιο για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, τις συλλογικές οργανώσεις και την επιχειρηματικότητα του αγροτικού κόσμου - Οργάνωση της εποπτείας του Κράτους», θέτουμε υπόψη σας, τα ακόλουθα :

A. Νομικές Διατάξεις

1. Με τις διατάξεις του άρθρου 19 «Μετατροπή Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών σε Αγροτικούς Συνεταιρισμούς και ΑΕΣ - Μετατροπές Κοινοπραξιών Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Κεντρικών Συνεταιριστικών Ενώσεων» παρ. 1,2,3(περίπτωση α),β),γ) και την παράγραφο 6 εδάφιο γ, του άνω ν.4015/2011, ορίστηκε ότι: «1. Οι Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΑΣ), οι οποίες έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 26, 27 και 28 του ν. 2810/2000, όπως το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 27 προστέθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 18 του ν. 3147/2003, αξιολογούνται και εγγράφονται στο μητρώο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του παρόντος νόμου.
2. Οι ήδη υφιστάμενες ΕΑΣ μετατρέπονται σε ΑΣ με απόφαση των γενικών συνελεύσεων τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, του άρθρου 21 του ν. 2810/2000, καθώς και του κ.ν. 2190/1920 αναλογικώς εφαρμοζομένων.
3. Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού:
 - α) Οι αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων των υφιστάμενων ΕΑΣ περί της μετατροπής τους σε ΑΣ ή ΑΕΣ λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία των παρόντων. Η απόφαση γνωστοποιείται στην Εποπτική Αρχή αμέσως μετά τη λήψη της και το πολύ μέσα σε ένα

εξάμηνο από την έναρξη ισχύος του νόμου. Οι ΕΑΣ, οι οποίες δεν έλαβαν απόφαση για τη μετατροπή διαγράφονται από το μητρώο και ακολουθείται η διαδικασία της αναγκαστικής εκκαθάρισης, η οποία ορίζεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου.

β) Η μετατροπή και οι αντίστοιχες καταστατικές αλλαγές που συνεπιφέρει ολοκληρώνονται το αργότερο έως την 30.6.2012, οπότε οι ΑΣ και ΑΕΣ που θα προκύψουν από τις μετατροπές αξιολογούνται κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

γ) Η μετατροπή της ΕΑΣ σε ΑΣ συντελείται με τη συγχώνευση των συνεταιρισμών - μελών της...».

«6. Για τους σκοπούς της μετατροπής παρατείνεται αναλόγως η θητεία των υφιστάμενων διοικήσεων των ΕΑΣ έως την εκλογή των νέων οργάνων του προκύπτοντος ΑΣ ή ΑΕΣ».

Με τις διατάξεις του άρθρου 18 «Μεταβατικές Διατάξεις» παρ. 9 και 10 του ν. 4015/2011 ορίστηκαν τα εξής:

«9. Μέχρι την 30ή Ιουνίου 2012 οι ΑΣ και η ΠΑΣΕΓΕΣ θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει την διαδικασία εκλογής των οργάνων τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Για τον σκοπό αυτό παρατείνεται η θητεία των διοικήσεων και όλων των οργάνων τους μέχρι την 30ή Ιουνίου 2012. Αναλόγως και για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 19 παρατείνεται η θητεία όλων των οργάνων των ΕΑΣ, ΚΕ.Σ.Ε., Κ.Α.Σ.Ο. και Συνεταιριστικών Εταιρειών μέχρι την 30ή Ιουνίου 2012.

10. Οι προθεσμίες, που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 19 του νόμου αυτού, δύνανται μετά από πρόταση της Εποπτικής Αρχής και Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να παρατείνονται άπαξ και για χρονικό διάστημα έως έξι (6) μηνών».

Με την διάταξη του άρθρου 4 «Καταχώριση στο Μητρώο και Αξιολόγηση των ΑΣ» παρ. 3 ορίστηκε ότι :

« 3. Η πρώτη εγγραφή των ΑΣ στο Μητρώο διενεργείται με αίτηση που υποβάλλεται μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Με την αίτηση πρώτης εγγραφής ο ΑΣ υποχρεούται να προσκομίσει στην Εποπτική Αρχή:

- α) αντίγραφο του καταστατικού του και βεβαίωση εγγραφής στο αρμόδιο Ειρηνοδικείο,
- β) ετήσιο κύκλο εργασιών κατά την τελευταία τριετία με βάση τις αντίστοιχες οικονομικές εκθέσεις ή των ετών λειτουργίας του, αν ο ΑΣ έχει ιδρυθεί μέσα στην τελευταία τριετία,
- γ) αριθμό μελών,
- δ) πρακτικό των πρόσφατων αρχαιρεσιών για την ανάδειξη διοίκησης, επικυρωμένο από αρμόδιο δικαστικό λειτουργό. Η ακρίβεια των παραπάνω στοιχείων που προσκομίζονται από κάθε συνεταιρισμό επαληθεύεται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και με βάση την πληρότητα τους συντάσσεται κατάλογος όσων εκπληρώνουν και τα τέσσερα σημεία, οι οποίοι είναι ενεργοί, και όσων δεν τα εκπληρώνουν, οι οποίοι είναι ανενεργοί».

Με το άρθρο 20 «Καταργούμενες και διατηρούμενες σε ισχύ διατάξεις» ορίστηκε ότι «Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 16, 35, 36 του ν. 2810/2000 (Α' 108), των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 16 του ν. 1361/ 1983 (Α' 66) και κάθε γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι διατάξεις των άρθρων 26 έως και 32 του ν. 2810/2000 καταργούνται από 1ης Ιουλίου 2012, πλην της παρ. 6 του άρθρου 26.».

Τέλος, με το άρθρο 22 «Έναρξη ισχύος» ορίστηκε ότι «Ο νόμος αυτός ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του».

B. Ερμηνεία Διατάξεων

1. Ο νέος νόμος 4015/2011 προβλέπει, μεταξύ άλλων, την υποχρεωτική μετατροπή των υφισταμένων κατά την έναρξη ισχύος του (21.09.2011), Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΑΣ) σε Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (ΑΣ), κατόπιν αποφάσεως των γενικών τους συνελεύσεων. Μπορούν οι ΕΑΣ να μετατρέπονται επίσης και σε Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ). Η μετατροπή αυτή και οι αντίστοιχες καταστατικές αλλαγές, που συνεπιφέρει, ολοκληρώνονται το αργότερο μέχρι την 30-6-2012, οπότε οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ) ή οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ), που θα προκύψουν από τις μετατροπές, ως νέα νομικά πρόσωπα, θα αξιολογηθούν κατά την έννοια των διατάξεων, περί αξιολόγησης και εγγραφής στο Μητρώο του νόμου .

Οι αποφάσεις των γενικών συνελεύσεων των υφισταμένων ΕΑΣ ,για την συγχώνευση και την μετατροπή τους, γνωστοποιούνται στην Εποπτική Αρχή αμέσως μετά τη λήψη τους και το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου,δηλαδή μέχρι 21.3.2012. Ακολούθως , ορίστηκε ότι, για τους σκοπούς της μετατροπής παρατείνεται αναλόγως η θητεία των υφισταμένων διοικήσεων των ΕΑΣ μέχρι την εκλογή των νέων οργάνων του Αγροτικού Συνεταιρισμού ή της Αγροτικής Εταιρικής Σύμπραξης, που θα προκύψει από την συγχώνευση.

Με την διάταξη του άρθρου 18 παρ. 9 ορίστηκε ότι, μέχρι την 30η Ιουνίου 2012 οι Α.Σ και η ΠΑΣΕΓΕΣ θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει την διαδικασία εκλογής των οργάνων τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Για τον λόγο αυτό, παρατείνεται η θητεία των Διοικήσεων και όλων των οργάνων τους μέχρι την 30η Ιουνίου 2012.

Ακολούθως, αναφέρει ο Νόμος ότι ,αναλόγως και για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 19, δηλαδή των διατάξεων που αφορούν στην μετατροπή των ΕΑΣ σε ΑΣ ή ΑΕΣ καθώς και στην μετατροπή των Κοινοπραξιών Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (ΚΑΣΟ), την μετατροπή των Κεντρικών Συνεταιριστικών Ενώσεων (ΚΕΣΕ) και την μετατροπή των Συνεταιριστικών Εταιρειών, στα νέα νομικά πρόσωπα που προβλέπει ο νόμος, δηλαδή σε κλαδικούς συνεταιρισμούς ή ΑΕΣ, παρατείνεται η θητεία όλων των οργάνων τους, δηλαδή των Διοικητικών Συμβουλίων και των Αντιπροσώπων μέχρι την 30η Ιουνίου 2012.

Τέλος, με την διάταξη του άρθρου 18 παρ. 10 ορίζεται ότι οι προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 19, δηλαδή διάρκεια της θητείας των διοικητικών συμβουλίων , και των αντιπροσώπων, που συγκροτούν την Γενική Συνέλευση των ΕΑΣ, ΚΕΣΕ, ΚΑΣΟ και ΣΕ, και η οποία θητεία παραταθείσά λήγει στις 30-6-2012, (αρχίζει δε από την έναρξη του ισχύος του νόμου 21-9-2011) μπορεί να παραταθεί περαιτέρω, με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κατόπιν εισηγήσεως της Εποπτικής Αρχής, για έξι (6) ακόμη μήνες δηλαδή μέχρι 31-12-2012, προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία της μετατροπής. Συγχρόνως βεβαίως, του νόμου μη διακρίνοντος, η άνω παράταση ισχύει και την εξαμήνη προθεσμία του άρθρου 19 παράγραφος 3 περίπτωση α) που αναφέρεται στο χρόνο υποβολής της αποφάσεως περί μετατροπής των ΕΑΣ, στην Εποπτική αρχή και η οποία λήγει 21-6-2012.

2. Σε σχετικό ερώτημα, σύμφωνα με το οποίο: Τι συμβαίνει σε περίπτωση παραιτήσεως ή υπάρξεως διαρκούς κωλύματος αντιπροσώπου και εφόσον δεν υπάρχουν αναπληρωματικοί αντιπρόσωποι, θα πρέπει η Γ.Σ. του πρωτοβάθμιου συνεταιρισμού μέλους της Ένωσης να εκλέξει νέο αντιπρόσωπο, για τη Γενική Συνέλευση της Ένωσης;

Η απάντηση είναι καταφατική. Ειδικότερα αναφέρουμε ότι, ο αντιπρόσωπος του συνεταιρισμού ασκεί στην γενική συνέλευση της Ένωσης όλα τα δικαιώματα του συνεταιρισμού, ενεργώντας στο πλαίσιο των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού του (άρθρο 27 παρ. 3 ν. 2810/2000). Συνεπώς σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο δημιουργηθεί κενό του εκλεγέντος αντιπροσώπου και δεν υφίσταται αναπληρωματικός αντιπρόσωπος, το κενό θα καλυφθεί με την εκλογή νέου αντιπροσώπου από την γενική συνέλευση της Ένωσης. Η ίδια διαδικασία ακολουθείται και για τις ΕΑΣ, ΚΑΣΟ και ΚΕΣΕ, εκτός αν άλλως ορίζεται στο καταστατικό της κάθε Οργάνωσης. Και τούτο διότι σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 27 παρ. 4 του ν. 2810/2000, το καταστατικό του συνεταιρισμού- μέλους, ορίζει τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία ορισμού και απώλειας της ιδιότητας του αντιπροσώπου.

3. Όπως προκύπτει από τις άνω συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 18 παρ.9 εδ.α ,β και 4 παρ. 3, και 18 παρ.10, του άνω νόμου οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (Πρωτοβάθμιοι), των οποίων η θητεία του Διοικητικού τους Συμβουλίου, λήγει μετά την έναρξη ισχύος του νόμου (21.9.2011), θα πρέπει να διενεργήσουν αρχαιρεσίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του νέου νόμου, δηλαδή με την παρουσία δικαστικού αντιπροσώπου, αποκλειστικά και μόνο, για την εκλογή Διοικητικού Συμβουλίου.

Αντιπρόσωποι για την ΕΑΣ δεν εκλέγονται, διότι με ρητή διάταξη του άρθρου 18 παρ. 9, παρατείνεται η θητεία τους, προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία της συγχώνευσης-μετατροπής της ΕΑΣ, της οποίας συγκροτούν την γενική συνέλευση, ή μέχρι την εκλογή των νέων οργάνων, που θα προκύψουν από την μετατροπή-συγχώνευση, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί την 30.6.2011 και σε περίπτωση παράτασης την 31.12.2011.

4. Η άποψη, ότι η θητεία των ΔΣ των (Πρωτοβάθμιων) ΑΣ δεν παρατείνεται, αλλά οι (Πρωτοβάθμιοι) Συνεταιρισμοί διενεργούν αρχαιρεσίες, ενισχύεται και τα ανωτέρω σχετικά αναφερόμενα και συγκεκριμένα από την εξαίρεση του ΑΣ, από την παράταση των έξι μηνών, η οποία όμως παρέχεται στις ΕΑΣ, ΚΕΣΕ, ΚΑΣΟ. Γι' αυτό, άλλωστε, στο νόμο δεν συνδέεται η παράταση της θητείας των ΔΣ των ΑΣ με τις διαδικασίες συγχώνευσης και μετατροπής, γεγονός, κατά την άποψή μας, μη ορθό. Και δεν είναι ορθό διότι, στο άρθρο 19 παρ. 3 περιπτ. γ) αναφέρεται ότι η μετατροπή της ΕΑΣ σε ΑΣ συντελείται με τη συγχώνευση των συνεταιρισμών-μελών της.

Πιο αναλυτικά: Εφόσον η μετατροπή της ΕΑΣ σε ΑΣ προϋποθέτει τη συγχώνευση των ΑΣ μελών της, ο νομοθέτης όφειλε, εφόσον παρατείνει τη θητεία του ΔΣ και των αντιπροσώπων των ΕΑΣ μέχρι 30.6.2012 και ακολούθως δυνητικά μέχρι 31.12.2012, να παρατείνει αντίστοιχα και τη θητεία των ΑΣ, αφού η μετατροπή προϋποθέτει τη συγχώνευσή τους.

Πρακτικό αποτέλεσμα: Αν ένας ΑΣ κάνει χρήση της διάταξης (κατά την ερμηνεία του ΥΠΑΑΤ) και παρατείνει τη θητεία του μέχρι 30.6.2012, αλλά δεν έχει προλάβει να

ολοκληρωθεί η διαδικασία της συγχώνευσης και μετατροπής, τότε, εφόσον θα έχει λήξει η παραταθείσα θητεία του στις 30.6.2012 και δεν προβλέπεται περαιτέρω παράταση, δεν θα έχει διοίκηση, με αποτέλεσμα, να πρέπει να προστρέξει στο Δικαστήριο να εκλέξει προσωρινή διοίκηση, για να διενεργήσει εκλογές, διότι σημαντικές αποφάσεις δεν μπορεί να λάβει μια προσωρινή διοίκηση.

Εάν όμως ο ΑΣ, με τη λήξη της θητείας του, άποψη την οποία υποστηρίζουμε, αλλά και προκύπτει από το νόμο, διενεργήσει αρχαιρεσίες, θα αποφύγει περιττές διαδικασίες και δαπάνες.

Περαιτέρω και σε ενίσχυση των προαναφερόμενων με τη διάταξη του άρθρου 4 παραγρ. 3, προκειμένου (Πρωτοβάθμιος) συνεταιρισμός να εγγραφεί στο Εθνικό μητρώο, θα πρέπει πέραν των άλλων προϋποθέσεων, να έχει διενεργήσει πρόσφατες εκλογές με την παρουσία δικαστικού αντιπροσώπου. Αν δεν συντρέχει αυτή η προϋπόθεση, τότε ο συνεταιρισμός χαρακτηρίζεται ανενεργός, με όλες τις συνέπειες που αυτός ο χαρακτηρισμός συνεπάγεται, κατά ρητή διάταξη του νόμου.

Θεωρούμε ότι, η ανωτέρω διάταξη, περί παρατάσεως των οργάνων διοίκησης των Α.Σ. για την επίσπευση των διαδικασιών των εκλογών, είναι ατυχής, διότι οι Α.Σ., που θα προκύψουν από τη συγχώνευση και προφανώς αυτούς εννοεί, δεν αντιμετωπίζουν θέμα παράτασης θητείας, διότι το Δ.Σ. που θα εκλεγεί μετά τη συγχώνευση είναι νέο. Οι δε Α.Σ., που θα αποφασίσουν να μην συγχωνευθούν δεν αντιμετωπίζουν πρόβλημα επισπεύσεως εκλογών, απλώς διότι οι συνεταιρισμοί αυτοί δεν εισέρχονται σε διαδικασία συγχώνευσης.

Συνεπώς, οι Πρωτοβάθμιοι Συνεταιρισμοί εκλέγουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του νέου νόμου Διοικητικό Συμβούλιο, μόνο στην περίπτωση λήξεως της θητείας τους.